

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

သီးပင်ခင်ကျေးရွာ

အုံတုံကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ
မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၃

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ သီးပင်ခင် ကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆

၂.၂ သီးပင်ခင် ကျေးရွာအကြောင်း----- ၆

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၇

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)----- ၉

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၃

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၆

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၉

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၁

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ
ဆိုက်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၂

၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၅

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့်
အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၇

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၈

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၃၀

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၀

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၁

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၂

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၃

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၄

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၆

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၇

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၃၈

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

မွန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ အုံတုံအုပ်စု၊ သီးပင်ခင်ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျ ရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်” မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဤသီးပင်ခင်ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ သီးပင်ခင်ကျေးရွာ၊ အံတုံကျေးရွာအုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင် တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှု- စီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိက လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ သီးပင်ခင်ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

သီးပင်ခင်ကျေးရွာသည် အံတုံကျေးရွာအုပ်စု၊မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသ ကြီးတွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၏ အနောက်မြောက်ဘက် မိုင် (၂၀) အကွာ မိတ္ထီလာမြို့နယ်- ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၅)မိုင်ခန့်အကွာ တွင် တည်ရှိပါသည်။ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် အံတုံကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ရှုမ္မငယ် ကျေးရွာနှင့်တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ အရှေ့ဘက်တွင်ကံဦးကျေးရွာတို့ တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ အကျယ်အဝန်းမှာ ၂၀ ဧက ကျော် ကျယ်ဝန်းပါသည်။

၂.၂ သီးပင်ခင်ကျေးရွာ အကြောင်း

သီးပင်ခင်ကျေးရွာသည် အံတုံကျေးရွာအုပ်စု၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးတွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၏ အနောက်မြောက်ဘက် မိုင် (၂၀) အကွာ မိတ္ထီလာမြို့နယ်- ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၅) မိုင်ခန့် အကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် အံတုံကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ရှုမ္မငယ်ကျေးရွာ နှင့်တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ အရှေ့ဘက်တွင်ကံဦးကျေးရွာတို့ တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအကျယ် အဝန်းမှာ ၂၀ ဧက ကျော် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့ပြီး စွတ်စိုသော ရာသီဥတုရှိပါသည်။ ညောင်ကုန်း လူမှုရေး - လူဦးရေ (ဦးနှင့် အိမ်ထောင်စု (၁၀၀) စုရှိပြီး ကျား (၃၁၃) ယောက်၊ မ (၃၄၇) ယောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ

လူမျိုးများ အဓိက နေထိုင်ကြပြီး အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။ မြန်မာစကားသည်သာ အဓိက ဘာသာစကားဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်နှစ် လရာသီကျင်းပသော လူမှုဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများကို နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ကျင်းပကြသည်။ **ပညာရေး** - ညောင်ကုန်း ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်း ကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိပြီး ကျား - ၅၀ ဦး၊ မ - ၆၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း - ၁၂၀ ဦးဖြင့် ပညာသင်ကြား နေကြပါသည်။ အလယ်တန်းအဆင့် ပညာသင်ကြားနေသူ ကျား - ၁၅ ဦး၊ မ - ၁၇ ဦး၊ စုစုပေါင်း - ၃၂ ဦးနှင့် အထက်တန်းအဆင့် ကျား - ၂ ရှိ၊ မ - ၃ ဦးတို့သည် ၂ မိုင်ခန့်အလှမ်း ဝေးကွာသော ရှုမ္မငယ် ကျေးရွာသို့ အထကကျောင်းခွဲသို့ သွားရောက်၍ ပညာသင်ယူ နေရပါသည်။ **စီးပွားရေး** - အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ် ကိုင်ကြပါသည်။ အဓိကထွက်ကုန်မှာ နှမ်း၊ ပြောင်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ၊ ၊၊ မြေပဲ တို့ဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများရှိသည်။ မိတ္ထီလာမြို့သည် ကုန်သွယ်ရာတွင် အဓိက ကျသော မြို့ဖြစ်သည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

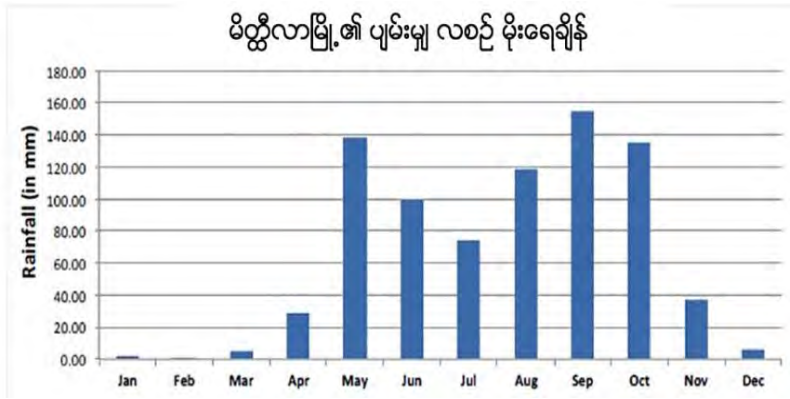
မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မတွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော မြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည် အခြားမြို့နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိ မိုးရေချိန်သည် မြောက်သွေ့ဒေသရှိ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ (၈၀၀) မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်တိုင်းတာချက်များမှာ ပုံ (၅) အတိုင်း မေလနှင့် စက်တင်ဘာလများတွင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမြောက်သွေ့ဒေသရှိ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိ မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ဧပြီလသည် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၈.၂) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍ အပူဆုံးလ ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာမြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၁၀) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်နေ့၏ (၄၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံး

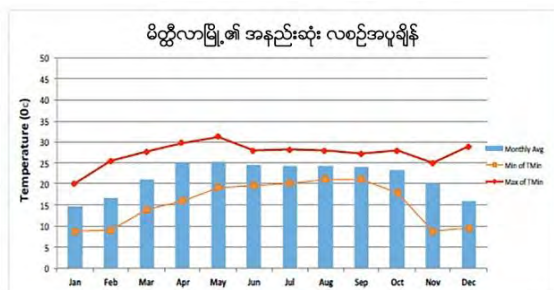
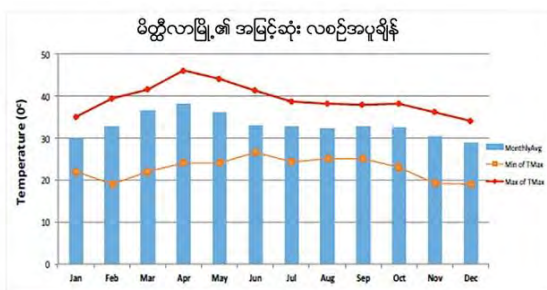

ပုံ၅၊မိတ္ထီလာမြို့ ၏မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည်မေလနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင်အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကိုဖော်ပြသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်၈၀၀မီလီမီတာသာရရှိသောကြောင့်ပြတိုက်သည်လေ့လာခဲ့သောမြို့နယ်များတွင်မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။

အပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၁၉၉၂) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏ (၁၉)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် (၁၉.၁၀) ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကို

တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှ အနိမ့် ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံး၊ အပူချိန်များမှာ (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၈၁) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်တွင် (၉.၃၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နှင့် (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်များတွင် (၉.၅၀) ဒီဂရီ C နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၇) ရက်နေ့တွင် (၉.၇၀) ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

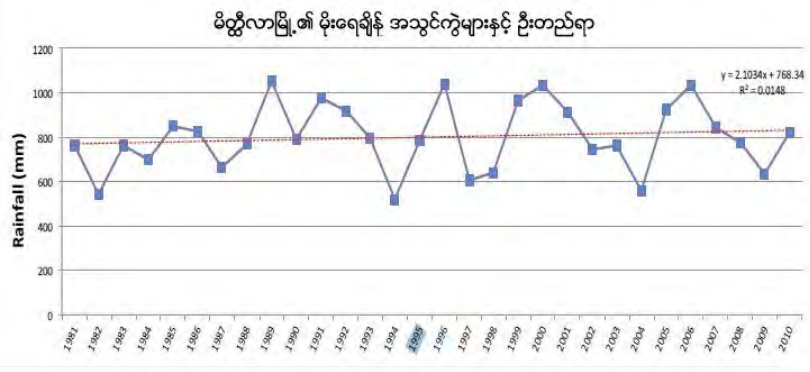

ပုံ၆၊မိတ္ထီလာမြို့ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပိပုံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(ယာ) အပူချိန်၊၁၉၈၁-၂၀၁၀အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည်ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီးအမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေအပူချိန်နှင့်ညအပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာရရှိသည်။အခြားတစ်ဘက်တွင်နေနှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့်ဖော်ပြရလျှင်အအေးဆုံးလများမှာဇန်နဝါရီနှင့်ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။ နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစိုစွတ်သော (၅၃) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစိုစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ် အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီ မီတာကို တိုင်းတာမှတ်သားရ သည်။ ယင်းနှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ) အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြားသောတိုင်းတာ

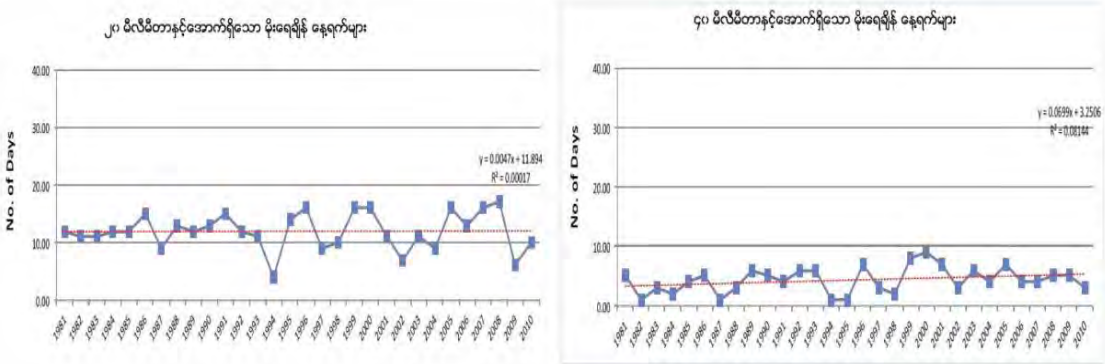

ပုံ ၇။ မိတ္ထီလာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ။ အချက်အလက်များသည် နှစ် (၃၀) အတွင်း နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကို ဖော်ပြသည်။ အခြောက်သွေဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်နှင့် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

မှတ်သားမိသည့် ၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃မီလီမီတာ)၊ ဩဂုတ်လ(၂၆)ရက်တွင် (၆၀မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ(၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီမီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁)ရက်နေ့တွင် (၃၀မီလီမီတာ) အောက်တိုဘာလ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တိုဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ(၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီမီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉)

ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀)မီလီမီတာကြားတွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ ၊ ၂၀ မီလီမီတာနှင့်အောက် နှင့် ၄၀မီလီမီတာနှင့်အောက်မိုးရေချိန်များ သည်မိတ္ထီလာမြို့၏ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ကြောင်းအနည်ငယ်ဖော်ပြသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ >ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်၊ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၁)မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

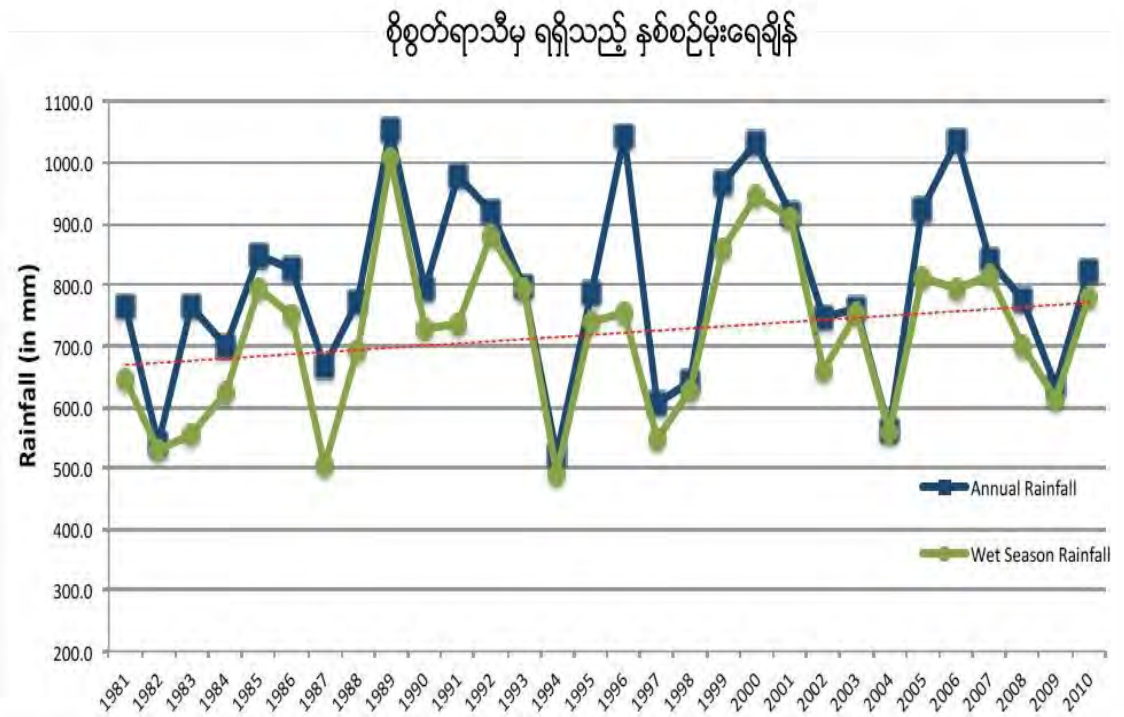
ဇယား ၂၊မိတ္ထီလာမြို့ရှိခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်းလွန်ကဲမိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၃ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၄ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ၃ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ်မတ်လ၂၆ရက်
၄၁မီလီမီတာ	၁၉၈၄နိုဝင်ဘာလ၂ရက်

(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ-၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

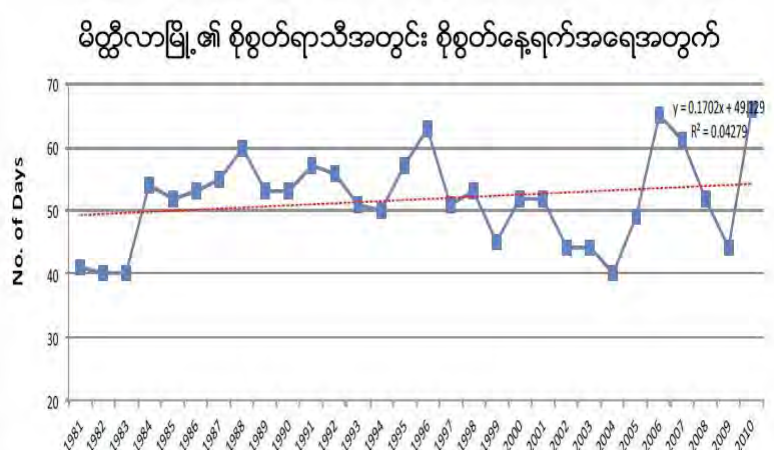
၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်လရာသီ၏မိုးရေချိန်သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန်နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉တွင် ၁၀၀မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ခုနှစ်တွင် ၉၄၆မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁တွင် ၉၀၉မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် ၈၈၀မီလီမီတာတို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုးရေချိန် များကိုလည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်အောက် ရှိလျှင်ပင် ယင်းရာသီ အတွင်းတွင် ၂၀၀၂ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သောမိုးရေချိန်များကို တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ဒုတိယအခြောက်အသွေ့ဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက်ကျော်လွန် သည့် လွန်ကဲမိုးရေချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ်နေ့ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်(၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။

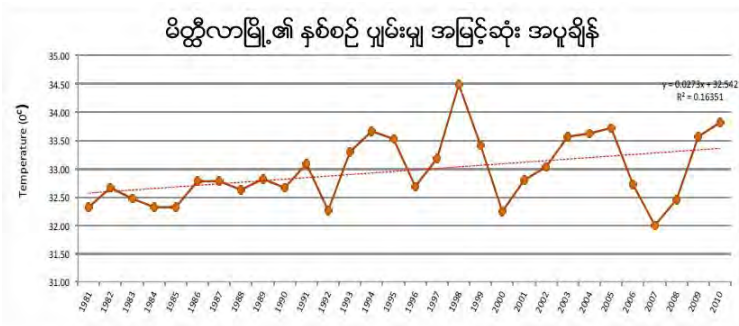
အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့်အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၁၀၊ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုဖြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန်(၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉)ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

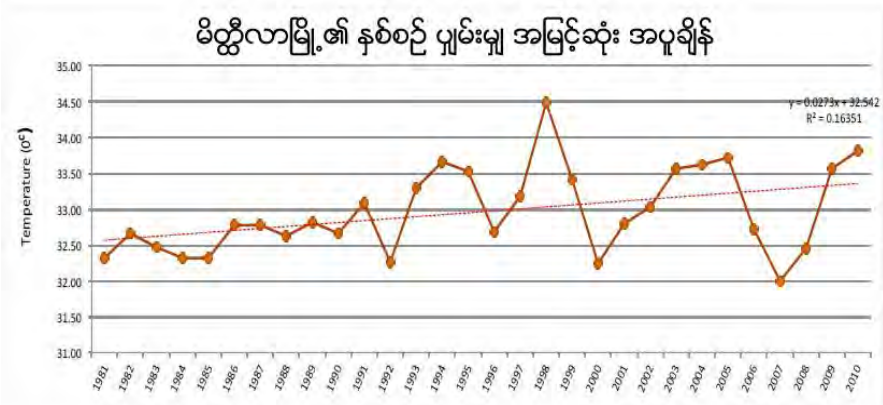
ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက်သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေ့အပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဇူလိုင်) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ် မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်၂၅၊ မေ၃၁၊ ၁၅၊ နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နိုင်းယုဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဇူလိုင်လနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သားရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျား နေကြောင်းထင်ရှား နေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် သာမန်အားဖြင့်

ပုံ ၁၁၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

ညနေ၆နာရီမိနစ်မှ နံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ(၂၁.၆၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေးသည်။ ၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။ သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့် ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၂၅)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁ (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ဥပမာအားဖြင့် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ညပေါင်း ၂၄၂ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း (၆) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင် ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

သီးပင်ခင်ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် နှင့် ရာသီဥတု ဆိုးရွားမှု	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သောနည်းလမ်း
၁။	မိုးခေါင်ခြင်း	၁၃၆၈	စိုက်ပျိုးသီးနှံများ၊ မျိုးဆုံးသွားခြင်း၊ အစားအစာ ရှားပါးခြင်း၊ (တိရစ္ဆာန် ၊ လူ)	တိရစ္ဆာန်များရောင်းချ၍ စားသောက် ရခြင်း၊ သစ်ရွက်များ၊ ခူးကျွေးရခြင်း၊ မြက်ခါးဥ တူးကျွေးရခြင်း။
၂။	ဝမ်းပျက်ဝမ်းဇလျှာ	၁၃၇၆	လူ(၅)ဦး ဆေးရုံတက်ခဲ့ရခြင်း	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စနစ်ဖြင့် ဆေးကုသ ခဲ့ရခြင်း။
၃။	ပေါင်ပုတ်၊ လက်ပုတ်	၁၃၅၈	နွားတော်တော်များများ သေဆုံးသွားသည်။ စားဝတ် နေရေး ခက်ခဲသွားခြင်း၊ အလုပ် အကိုင် ရှားပါးသွားသည်။	ငွေတိုးချေးယူပြီး စားသောက် ခဲ့ရသည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သီးပင်ခင် ကျေးရွာတွင် ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာများကို ဆွေးနွေး ကြရာတွင် ၁၃၅၈ ခုနှစ်တွင် နွားများ ပေါင်ပုတ်၊ လက်ပုတ် ရောဂါ ကျရောက်၍ နွားများ သေဆုံးရခြင်းကြောင့် စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်းနှင့် အလုပ်လုပ်ရတာ ခက်ခဲခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာတွင် ငွေတိုးယူ၍ စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်း ခဲ့ရပါသည်။ ၁၃၆၈ ခုနှစ်တွင် မိုးခေါင်သောကြောင့် သီးနှံ မျိုးဆုံးခြင်း၊ လူ၊ တိရစ္ဆာန်အတွက် အစားအစာ ရှားပါးခြင်း၊ ငွေတိုးယူ စားသုံးရခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များကို ရောင်းချခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များအတွက် သစ်ရွက်ခူး၊ ပါးရွက်ကြွေခြင်းနှင့် မြက်ရိတ်ကျွေး၍ ဖြေရှင်း ခဲ့ရပါသည်။

၁၃၇၆ ခုနှစ်တွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းဇလျှာ ရောဂါ ကျရောက်ရာတွင် လူ (၅) ဦး ထိခိုက်ခဲ့ ပါသည်။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းဇလျှာ ရောဂါမှာ ကလေးများတွင် အဖြစ်များပါသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာတွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စနစ်ဖြင့် ဆေးကုသမှု ခံယူပြီး ဖြေရှင်း ခဲ့ရပါသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာတွင် ကြုံတွေ့ ရသော အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ ဆေးပေးခန်း မရှိခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းနှင့်

အချိန်လွန်မှ ဆေးကုသခြင်း၊ ကြိုတင် ကာကွယ်မှုနည်း မသိရှိခြင်း၊ ဆေးကုသရန် ငွေကြေး အရင်းအနှီး မရှိခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြက္ခဒိန်

ဖိစ့်ထိလာကျိပ်ရယ် ၈ ခုလုံးအရပ်ရပ် သီးပင်ခင်ကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြဇယား											
အရပ်အကျယ်အဝန်း	ကဆုန်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်	ဇူလိုင်
ရာသီခွင်အမျိုးအစား											
အပူချိန်	25-35	25-35	25-35	25-35	25-35	25-35	25-35	25-35	25-35	25-35	25-35
ရေပမာဏ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
တိုက်ခတ်မှု	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
အခြားအချက်အလက်	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သီးပင်ခင်ကျေးရွာ၏ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများမှာ တောင်ယာ စိုက်ပျိုးရေး၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးနှင့် နေ့စား လုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ကိုင် စားသောက် ကြပါသည်။ သီးပင်ခင် ကျေးရွာ၏ ရာသီဥတု အခြေအနေမှာ တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လများတွင် နေပူပြင်းပြီး ကဆုန်လတွင် မိုးအနည်းငယ် ရွာသွန်းလျက် ရှိပါသည်။ နယုန်လမှ သီတင်း ကျွတ်လအထိ မိုးအသင့်အတင့် ရွာသွန်းလေ့ ရှိပါသည်။ တန်ဆောင်မုန်းလမှ ပြာသိုလအထိ နှင်းအနည်းငယ် ကျ၍နေလည်း အသင်အတင့် ပူနေပါသည်။ တပို့တွဲလနှင့် တန်ဆောင်မုန်းလများတွင် နေပူမှာ ပြင်းထန်လျက် ရှိပါသည်။ ရာသီဥတုနဲ့ ပတ်သက်သော အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ အပူလွန်ကဲခြင်း၊ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေး ထိခိုက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေလုံလောက်မှု မရှိခြင်း၊ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအား ထိခိုက်စီးခြင်းနှင့် မျိုးဆုံးလေ့ရှိခြင်းတို့နှင့် ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။

နှမ်းနှင့် ပဲစဉ်းငုံကို စိုက်ပျိုးရာတွင် တန်ခူးလတွင် နွားချေးချခြင်း၊ ထယ်ထိုးခြင်းများ ပြုလုပ် ရပါသည်။ ကဆုန် နယုန်လများတွင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နယုန် ဝါဆိုလများတွင် ပေါင်းတိုး၍ ဝါခေါင်လတွင် နှမ်းရိတ်သိမ်း ကြရပါသည်။ တော်သလင်းလနှင့် သီတင်းကျွတ် လများတွင် ပြောင်းစိုက်ပျိုးပြီး တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်လများတွင် ပဲစဉ်းငုံ ဆေးဖျန်းခြင်း၊ ပိုးဒါလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင် ကြရပါသည်။ ပြာသို၊ တပို့တွဲလများတွင် ပဲစဉ်းငုံကို ရိတ်သိမ်း ရပါသည်။ ပြာသိုလနှင့် တပို့တွဲလများတွင်လည်းပြောင်း ရိတ်သိမ်း ကြရပါသည်။

ငရုတ်နှင့် ဝါတို့ကို စိုက်ပျိုးရာတွင် တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လများတွင် ထွန်ယက်ခြင်း၊ နွားချေးချခြင်းတို့ လုပ်ကိုင်ပြီး နယုန်လတွင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဝါဆိုလမှ ပြာသိုလများအထိ ပေါင်းသင်၊ ဆေးဖျန်း၊ ထွန်ယက်ခြင်းတို့ လုပ်ကိုင်ပြီး ထိုလများတွင် ငရုတ်၊ ဝါတို့ကို ဆွတ်ခူး ကြရပါသည်။ တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းလများတွင် ယာခင်းများကို သန့်ရှင်းရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင် ရပါသည်။

ပဲအမျိုးမျိုးကို စိုက်ပျိုးရာတွင် ဝါဆိုလတွင် ထွန်ယက်ခြင်း၊ ဝါခေါင်လတွင် စိုက်ပျိုးခြင်း၊ တောသလင်းလများတွင် ပေါင်းထိုး၊ ဆေးဖျန်း၊ ထွန်ဝင်ခြင်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြပြီး နတ်တော်လများတွင် ပဲနွယ် ဖြတ်ပေးပြီး၊ ပြာသိုလတွင် ရိတ်သိမ်း ကြရပါသည်။

ခရမ်းချဉ်ကို စိုက်ပျိုးရာတွင် တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လများတွင် နွားချေးချခြင်း၊ ထွန်ယက်ခြင်းတို့ လုပ်ကိုင်ပြီး နယုန်လများတွင် စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။ ဝါဆိုလနှင့် ဝါခေါင်လ များတွင် ပေါင်းထိုး၊ ဆေးဖျန်း လုပ်ကိုင်ကြပြီး တော်သလင်းလနှင့် သီတင်းကျွတ် လများတွင် ဆွတ်ခူးရောင်းချ ကြရပါသည်။ ထက်ပါ သီးနှံများ စိုက်ပျိုးရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ သွင်းအားစု လုံလောက်စွာ မထည့်နိုင်ခြင်း၊ ငွေအရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မရှိခြင်း၊ သက်ငယ်မျိုး မရှိခြင်း၊ မိုးခေါင် ခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ အလုပ်သမားစရိတ် ဈေးကြီးခြင်း၊ အလုပ်သမားခ မတတ်နိုင်ခြင်း ကိုယ်ပိုင် နွားရှဉ်း မရှိခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ခက်ခဲခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။

နွားမွေးမြူရာတွင် တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လများတွင် ခွာနာ လျှာနာ ရောဂါ၊ ဆီးချုပ် ဝမ်းချုပ်ရောဂါနှင့် လေးဘက်နာ ရောဂါတို့ ကျရောက်ကြပြီး ကိန်လများတွင် ရောဂါ ကင်းရှင်းပြီး ကောင်းမွန်မှု မရှိပါသည်။ နွားမွေးမြူရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ ပြဿ နာများမှာ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ စားကျက်မြေ မရှိခြင်း၊ တိမွေးကု နည်းပညာ မသိရှိခြင်း တို့နှင့် ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။

ဝက်မွေးမြူရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ ဝက်စာ ဈေးကြီးခြင်း၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်းနှင့် ဝက်ကြီးထွားဆေး ကျွေးရန် နည်းပညာ မသိရှိခြင်း တို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။

သိုးမွေးမြူရာတွင် တန်ခူးလနှင့် ဝါခေါင်လအထိ ရောဂါ ကျရောက်မှု မရှိ တော်သလင်း လများတွင် အပူဒဏ် မခံနိုင်သောကြောင့် သိုးကြီးထွားမှု နှောင့်နှေး နေပါသည်။ သီတင်း ကျွတ်လမှ တန်ပေါင်းလအထိ ရောဂါကျရောက်မှု မရှိပါ။ သိုးမွေးမြူရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော

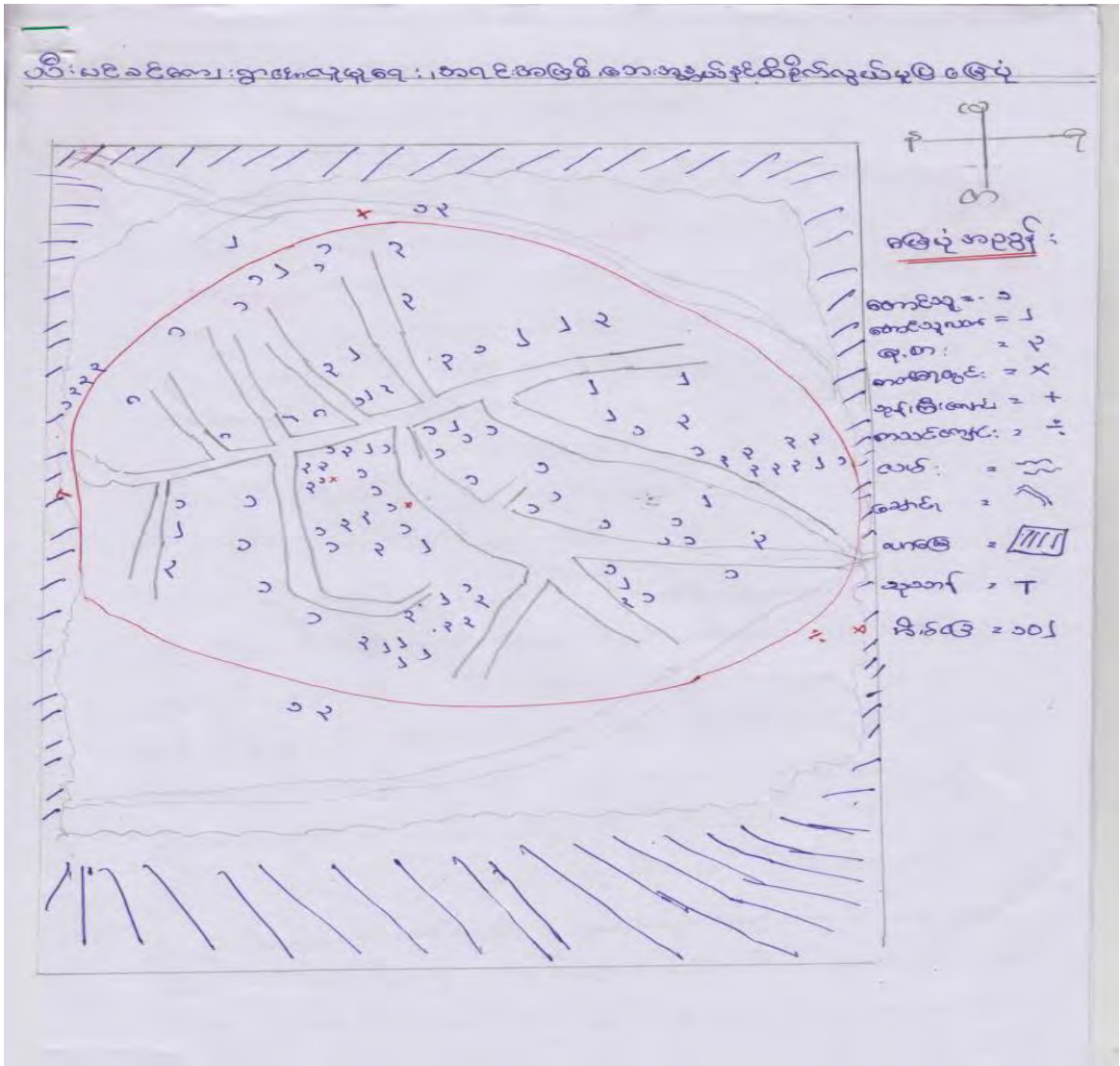
အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ စားကျက်မြေ မရှိခြင်း၊ ငွေအရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်း၊ တိမွေးကု နည်းပညာ မသိရှိခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။

ကျန်းမာရေးနဲ့ ပတ်သက်သော အရာများကို ဆွေးနွေးရာတွင် တန်ခူးလတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဖြစ်ပြီး၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် သွေးလွန်တုတ်ကွေး ဖြစ်ခြင်းနှင့် တန်ပေါင်း လများတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ရောဂါကျရောက်ခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။ ကျန်းမာရေး နဲ့ ပတ်သက်သော အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း၊ ဆေးပေးခန်း မရှိခြင်း၊ တိုက်နယ် ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ကုသရခြင်း၊ ထိုသို့ သွားရောက် ကုသရာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။ သောက်သုံးရေ ဖူလုံမှုကို ဆွေးနွေးရာတွင် တန်ခူးလမှ ကဆုန်လတွင် ရေအနည်းငယ်ရှိပြီး နယုန်လမှ တန်ဆောင်မုန်းလအထိ ရေလုံလောက်မှုရှိပြီး နတ်တော်လမှ တပေါင်းလအထိ ရေအနည်း ငယ်သာ ရှိပါသည်။ သောက်ရေဖူလုံမှု မရှိခြင်း၊ အချိန်ပေး နေရခြင်း၊ အလုပ်ပျက်ခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။

နေ့စားလုပ်ငန်းကို ဆွေးနွေးရာတွင် တန်ခူးလတွင် အလုပ်မရှိပါ။ ကဆုန်လမှ တန် ဆောင်မုန်းလအထိ အလုပ်ရှိပြီး နတ်တော် ပြာသိုလတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုအတွက် အလုပ် အနည်းငယ်သာ ရှိပါတော့သည်။ တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းလတွင် အလုပ်မရှိပါ။ နေ့စား လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရာတွင် ကြုံတွေ့ နေရသော အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ အလုပ် မရှိသော ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင် စားသောက်ရခြင်း၊ ပုံမှန် ဝင်ငွေ မရှိခြင်းနှင့် ဝင်ငွေနဲ့ ထွက်ငွေ မျှတမှု မရှိသောကြောင့် ဖြစ်နေပါသည်။

ဝင်ငွေနှင့် ထွက်ငွေကို ဆွေးနွေးရာတွင် ဝင်ငွေနှင့် ထွက်ငွေက မျှတမှု လုံးဝ မရှိပါ။ တန်ခူးလမှ နယုန်လအထိ ဝင်ငွေ လုံးဝ မရှိပါ။ ဝါဆိုမှ တန်ဆောင်မုန်း လအထိ အသင့် အတင့် ရှိနေပြီး နတ်တော်လမှ တပို့တွဲ လအထိ ဝင်ငွေ အနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။ ထွက်ငွေ မှာ တန်ခူးလမှ နယုန်လအထိ ထွက်ငွေမှာ များပြားပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် စိုက်ပျိုးရန် သီးနှံ မျိုးစေ့ ရှာဖွေရခြင်း၊ သွင်းအားစုထည့်သွင်းရခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဝါဆိုလမှ တပေါင်း လအထိ ထွက်ငွေမှာ အိမ်ထောင်စုပေါ် မူတည်၍ ထွက်လေ့ ရှိပါသည်။ ဝင်ငွေနှင့် ထွက်ငွေရဲ့ အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်း၊ ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း၊ အတိုးယူရခြင်း နှင့် သား/သမီးများကို ကျောင်းထုတ်၍ မြို့သို့ သွား၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်ပြီး စားဝတ်နေရေးကို ဖြေရှင်း ကြရပါသည်။ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုကို ဆွေးနွေးရာတွင် သီးပင်ခင် ကျေးရွာ တွင် တန်ခူးလမှ နယုန်လအထိ အလုပ်ရှိသော်လည်း ဝင်ငွေ နည်းသောကြောင့် ဝမ်းစာ ဖူလုံ မှု မရှိပါ။ ဝါဆိုလမှ ပြာသိုလအထိ အလုပ်ရှိသောကြောင့် ဝမ်းစာ ဖူလုံမှုမှာ အသင့်အတင့် ရှိနေပြီး တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းလတို့တွင် အလုပ် မရှိသောကြောင့် ဝမ်းစာ ဖူလုံမှုမှာ နည်းပါး ပါသည်။ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုတွင် ကြုံတွေ့ နေရသော အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ အလုပ်ပုံမှန် မရှိခြင်း၊ အတိုးယူရခြင်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်း ကြီးခြင်း၊ ပုံမှန်ဝင်ငွေ မရှိခြင်းနှင့် ငွေ အရင်းအနှီး မရှိခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြ/ဘေးအန္တရာယ်ပြ/ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ပြဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သီးပင်ခင်ကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာမြို့နယ် အုံတုံအုပ်စုတွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာ - ကျောက်ပန်းတောင်း လမ်းမကြီး၏ (၂၀) မိုင်အကွာ ရေပေးကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက် (၅) မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်၍ ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင်ကြပါသည်။ လူဦးရေမှာ ကျား (၃၁၃)၊ မ (၃၄၇) ဦး စုစုပေါင်း (၆၆၀) နေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တောင်သူအိမ် (၅၄) အိမ်၊ နေ့စား (၄၆) အိမ်၊ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်အိမ် (၁၀) အိမ်၊ မသန်စွမ်း (၂) အိမ်၊ နားမကြား (၃) အိမ် ရှိပါသည်။ အိမ်ခြေ (၁၀၂) အိမ် ရှိပါသည်။ စက်ရေတွင်း (၂) တွင်း၊ စာသင်ကျောင်း (၁) ကျောင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း (၂) ကျောင်း ရှိပါသည်။

သီးပင်ခင် ကျေးရွာတွင် အဓိကလုပ်ကိုင်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှာ စိုက်ပျိုးရေး ဖြစ်ပါသည်။ နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ ၊ ဝါ၊ ပဲမျိုးစုံ၊ ခရမ်းချဉ်၊ ငရုတ်တို့ကို စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ မိုးကောင်းရေ သောက်ထား လုပ်ကိုင်ရ၍ မိုးခေါင်သောနှစ်တွင် သီးနှံ ဆုံးရှုံးမှုများ ရှိပါသည်။ မိုးများကျ၍ ဆေးမိုးများမှာလည်း ဈေးကြီးပေး၍ ဝယ်ယူ ရပါသည်။ မိုးကောင်းသော နှစ်တွင် စားဝတ်နေရေး ပြေလည်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးကိုလည်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူ ကြပါသည်။ စားဝတ်နေရေး မပြေလည်သော နှစ်တွင် မွေးမြူထားသော တိရစ္ဆာန်များကို မွေးမြူ ကြပါသည်။ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက် နွားတို့ကို မွေးမြူ ကြပါသည်။ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူခြင်း မဟုတ်ပါ။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ရှိသော နေရာများ ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရွာအရှေ့ဘက် ချောင်းနှင့် ရွာအနောက်ဘက်ရှိ ချောင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းနေရာများမှာ ကလေး၊ လူကြီးများပါ အသက်အန္တရာယ် စိုးရိမ် ရပါသည်။ ကလေးများ အကြိုက်ဆုံးသော နေရာမှာ သူတို့နေထိုင်သော ရွာအပိုင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ပိုင်းဖွဲ့၍ ကစားခြင်းမှာ နည်းပါးပါသည်။ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့လာလျှင် ခိုလှုံရာ နေရာသို့ သွားရန် ကလေးများ မသိပါ။ ကလေးများအား သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု လွန်ကဲလာမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပေးခြင်း မရှိပါ။

သီးပင်ကျေးရွာ၏ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် သစ်ဆိမ့်ပင် ကျေးရွာ၊ တောင်ဘက်တွင် ကမ်းဦးကျေးရွာ တည်ရှိပါသည်။

အခက်အခဲ ပြဿနာများ

သောက်ရေ မလုံလောက်ခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ဆေးဖိုးဈေးကြီးခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မရရှိခြင်း၊ ခိုင်ခံ့သော တည်နေရာ မရှိခြင်း၊ အရင်းအနှီး မလုံလောက်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ရွာထဲတွင် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများရှိသောအိမ်ခြေ (၆၀)ခန့်ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ မသန်စွမ်း၊ အမျိုးသမီးကိုဝန်ဆောင်၊ သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်များဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်း အိမ်များသည် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ပါက ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်များဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုအိမ်များသည် အလွယ်တကူတုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများ ကျောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ရှိနေချိန် ဘယ်လိုပြုမူနိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများ အပေါ်ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လိုကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ဦးချင်း) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လျောညီထွေမှု ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
(နှမ်း၊ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါ၊ ငရုပ်၊ ခရမ်းချဉ်၊ ပြောင်း၊ပဲအမျိုးမျိုး)	သီးနှံများ ရောင်းချ၍ စားသောက်ခြင်း	မိုးခေါင်ခြင်း၊ပိုးကျခြင်း၊သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းခြင်း	မိုးလယ်၊ ဆေးပြားထည့်၊ နေလှန်း	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာလိုအပ်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်လိုအပ်ခြင်း၊ ငွေကြေးလိုအပ်ခြင်း
(နွား၊ဝက်၊ဆိတ်၊ သိုး)	တိရစ္ဆာန်များ ရောင်းချ၍ ဝမ်းစာ ဖူလုံရန်အတွက် ပြုလုပ်ခြင်း	အပူလွန်ကဲခြင်း၊အအေးမိခြင်း၊ အစာရေစာရှားပါးခြင်း	နွေအကုန် မိုးအကူး၊ ဆောင်းရာသီ၊ အရိပ်ရသော နေရာအောက်တွင် ထားရန်	တိမွေးကုနည်းပညာလိုအပ်ခြင်း၊ ဆေးဝါးများလိုအပ်ခြင်း၊ငွေကြေးလိုအပ်ခြင်း
(လှည်း၊ဆိုင်ကယ်)	လူနှင့်ပစ္စည်းများအားဘေးကင်းရာသို့ အလွယ်တကူပို့ပေးနိုင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ပေးနိုင်ခြင်း	လမ်းများပျက်စီးသွားနိုင်သဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်မှုများအပေါ် သက်ရောက်နိုင်	မိုးရာသီ၊ လုံခြုံသော နေရာများသို့ ပစ္စည်းများကို ရွေ့လျားပေးနိုင်ခြင်း	ကောင်းမွန်သော လမ်းပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊ငွေကြေးလိုအပ်ခြင်း

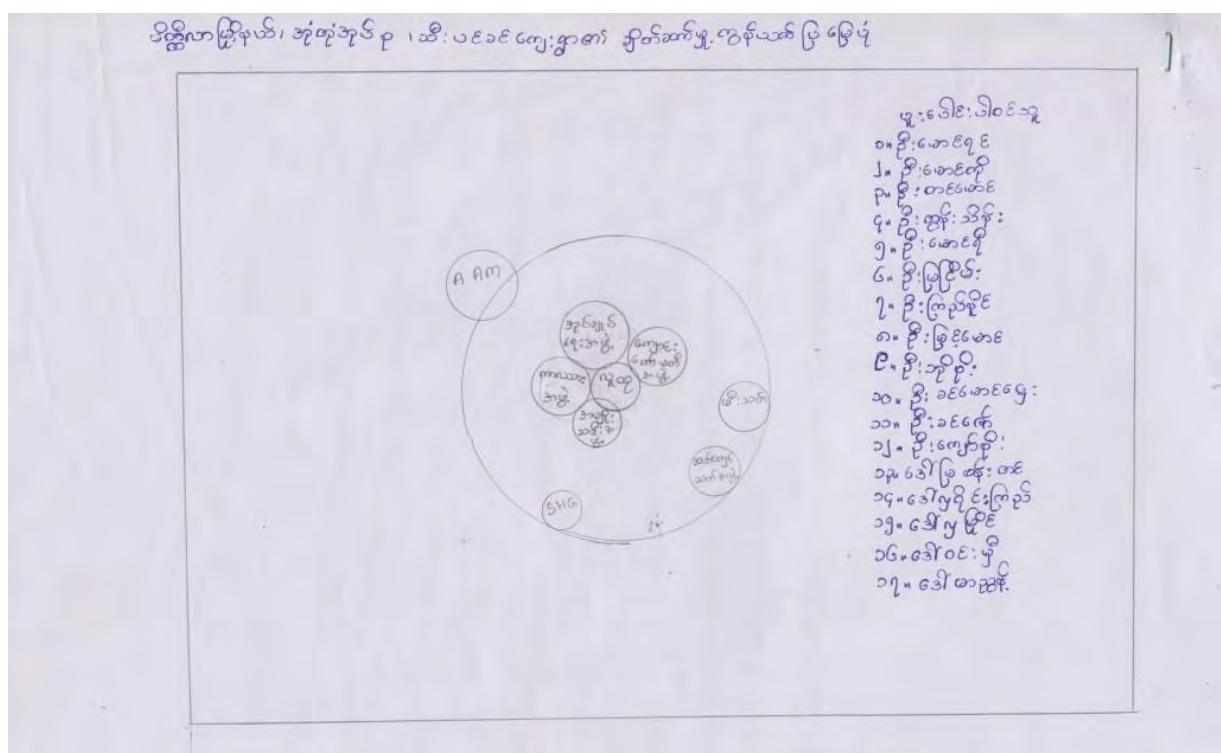
သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သီးပင်ခင် ကျေးရွာတွင် အဓိက စိုက်ရသော သီးနှံများမှာ နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ငရုပ်၊ ဝါ၊ ပြောင်းတို့ကို စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ ၎င်းသီးနှံများကို ရောင်းချ၍ စားသုံးရပါသည်။ ၎င်းသီးနှံများပေါ်တွင် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်လျှင် ပိုးကျခြင်း၊ သီးနှံအထွက်နှုန်း နည်းခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ ရပါသည်။ မိုးလယ် ဝါဆို၊ ဝါခေါင်နှင့် သီးနှံသီးသော အချိန်တွင် ပို၍ ပိုးကျပါသည်။ မိုးလယ်မှာ သီးနှံပိုးမကျအောင် အပ်ဆိုလျှင် ဆေးဖျန်းပါသည်။ ရိတ်သိမ်းပြီးလျှင် နေလှမ်း၊ ဆေးပြားထည့်တို့ လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ ၎င်းတို့ကို စိုက်ပျိုးရန် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ

လိုအပ်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လိုအပ်ခြင်း၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီး လိုအပ်ခြင်း၊ သွင်းအားစု လုံလောက်စွာ မထည့်နိုင်ခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ ရပါသည်။

မွေးမြူရေးတွင် နွား၊ သိုး၊ ဝက်၊ ဆိတ်တို့ကို မွေးမြူကြပြီး လိုအပ်လျှင် ၎င်းတို့ကို ရောင်းချ၍ စားသုံးရပါသည်။ ၎င်းတို့အပေါ်တွင် ကျရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ အပူလွန်ကဲခြင်း၊ အအေးမိခြင်း၊ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ ရပါသည်။ ၎င်းတို့ကို နွေအကုန် မိုးအကုန် ကာလများတွင် တိရစ္ဆာန်များအပေါ် ၎င်းအန္တရာယ်များနှင့် တွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ ကြုံတွေ့လာလျှင် အရိပ်ရသော နေရာတွင် ထားပါသည်။ ၎င်းတို့ကို ကုသရန် တိမွေးကု နည်းပညာ လိုအပ်ခြင်း၊ ဆေးဝါး လိုအပ်ခြင်း၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီး လိုအပ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လျှင် ဆိုင်ကယ်၊ လှည်း နွားတို့က လူတွေ့ရဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို လုံခြုံသော နေရာသို့ သယ်ယူပို့ဆောင်လို ရပါသည်။ ၎င်းတို့ သယ်ယူရန် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲခြင်းတို့ ကြုံရပါသည်။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသောရာသီမှာ မိုးရာသီ ဖြစ်ပါသည်။ ခြုံလုံခြုံသောနေရာများသို့ ပစ္စည်းများကို အလွယ်တကူသယ်ယူလို ရပါသည်။ ၎င်းတို့ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ကောင်းမွန် သော လမ်းလိုအပ်ခြင်း၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီး လိုအပ်ခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။ သီးပင်ကျေးတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာလျှင် အရေးပေါ် ရံပုံငွေ မရှိပါ။ ဈေးသို့ သွားရာတွင် လက်လှမ်းမီမှု ရှိသော်လည်း ဝေးနေပါသည်ဟု ရွာသူ/သား အားလုံးမှ အပြန် အလှန် မေးမြန်း ဖြေကြား ခဲ့ပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သီးပင်ခင်ကျေးရွာတွင် အဖွဲ့(၈)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ၎င်းအဖွဲ့များမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ SHG ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့၊ ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့၊ ကာလသားအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့၊ AAM အဖွဲ့နှင့် မီးသတ်အဖွဲ့ တို့ရှိပါသည်။ ၎င်းအဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာအတွက် အကျိုးရှိသောအဖွဲ့သည် ရွာနှင့်အနီးဆုံးနေရာတွင်ရှိပြီး အကျိုး မရှိသော အဖွဲ့သည် ရွာနှင့် ဝေးသောနေရာတွင် ရှိနေပါသည်။ စက်ဝိုင်းအကြီးသည် အာဏာရှိသော အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အဝိုင်း အသေးသည် အာဏာမရှိသော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်ဟု ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။

သီးပင်ခင်ကျေးရွာတွင် အဓိကကျသောအဖွဲ့မှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ အလုပ် တစ်ခုခုလုပ်ကိုင်ရာတွင် ရွာသူ/သား အားလုံးနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍ လုပ်ကိုင်ရာတွင် အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင် လုပ်ဆောင်လေ့ရှိပါသည်။

ကာလသားအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသမီးအဖွဲ့များသည် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ပေးသောကြောင့် ရပ်ရွာ၏ အနီးတွင် ရှိနေပါသည်။

ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့သည် ကျောင်း၏လိုအပ်ချက်များကို တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း၊ ကျောင်း၏လုပ်ငန်း ဆောင်တာများကို လုပ်ဆောင်ပေးသောကြောင့် ရွာ၏အနီးအနားတွင် ရှိနေပါသည်။

အမျိုးသမီး SHG အဖွဲ့သည် ရွာအတွက် ဘာမှမလုပ်ဆောင်သောကြောင့် ရွာလူထုနှင့် အဝေးတွင်ရှိနေ သော်လည်း ရွာရဲ့သာရေး၊ နာရေးကိစ္စများတွင် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ပေးနေပါသည်။

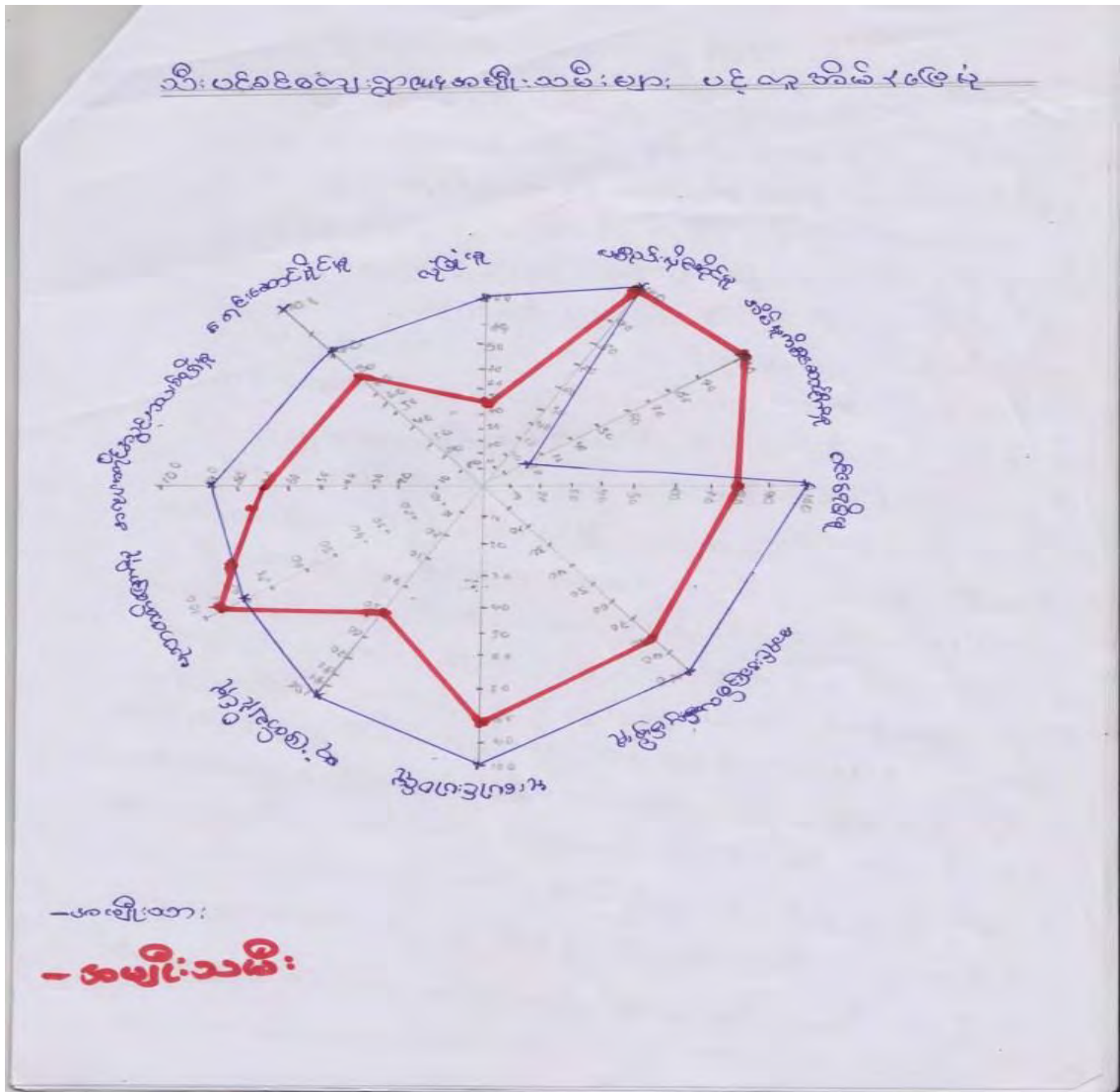
ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့သည် ရွာအတွက် အဖွဲ့လိုက် အကျိုးပြုလုပ်ဆောင်တာမျိုး ရှိသေးသောကြောင့် ရွာနဲ့ အဝေးတွင်ရှိနေပြီး ရပ်ရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် ရိုးရာပွဲတော်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လေ့ရှိပါသည်။ မီးတသ်အဖွဲ့သည်လည်း ရွာအတွက် အကျိုးပြုမှု နည်းနေပါသည်။ သူတို့သည် နွေရာသီမှသာလျှင် ရွာ အတွက် မီးကင်းလှည့် တာမျိုး လုပ်ဆောင်တာဖြစ်သောကြောင့်နှင့် မနီးမဝေးတွင် ရှိနေပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ရပ်ရွာရဲ့ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် ရိုးရာပွဲတော်များတွင် အတူတကွ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ပေးသောကြောင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိတယ်လို့ ရွာသူ/သားအားလုံးမှ ယူဆကြပါသည်။

AAM အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနေပါသည်။ သူတို့သည် ရွာအတွက် လိုအပ်ချက်များကို အစိုးရဌာနသို့ တင်ပြပို့ဆောင်ပေးသောကြောင့် ရပ်ရွာအတွက် အကျိုးရှိပါသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ဆယ်ကျော်သက်	ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်များသဆယ်ကျော်သက်အခန်းကဏ္ဍမြှင့်တင်ရေးနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
အမျိုးသမီးအဖွဲ့	အမျိုး သမီးအဖွဲ့သည် သာရေး၊ နာရေးတွင် ရေခန်းတိုက်ရပါသည်။ ကျောင်းသန့်ရှင်းရေးလည်း လုပ်ဆောင် ပါသည်။)
အမျိုးသားအဖွဲ့	ရွာ၏သာရေးနာရေးကိစ္စများကို အမျိုးသားများလုပ်ဆောင်ပါသည်။
ကျောင်းကော်မတီ	ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျောင်းကော်မတီမှ အဓိကထားလုပ်ဆောင်ပါသည်။
မီးသတ်အဖွဲ့	မီးသတ်အဖွဲ့ဝင်များသည် လေတိုက်ပါက မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရန် ဝိစီမူတံခြင်း၊ သံချောင်းခေါက်ခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြပါသည်။
SHG	အမျိုးသမီးငွေစုချင်းငွေချေးခြင်းနှင့်အသိပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို လုပ်ဆောင်လျှက်ရှိပါသည်။
ActionAid Myanmar	ActionAid Myanmar မှ ဆင်းရဲမှုလျော့လုပ်ငန်းစဉ်များကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးသည် ၁၀၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများသည်လည်း ၁၀၀% ရှိပါသည်။ မိသားစုတွင် ယောက်ျားနှင့် မိန်းမတန်းတူ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။

အိမ်မှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်မှု

အိမ်မှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၁၀၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် ၂၀% ရှိပါသည်။ ယောက်ျားက တောင်ယာအလုပ် လုပ်ကိုင်၍ အမျိုးသမီးများက အိမ်တွင်ရှိသော အလုပ်ကိုသာ လုပ်ဆောင် ရပါသည်။

ဝင်ငွေရရှိမှု

ဝင်ငွေရရှိမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၈၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် ၁၀၀% ရှိပါသည်။ အမျိုးသားများက ဝင်ငွေရသော အလုပ်ကို လုပ်ဆောင်ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း

အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသမီးသည် ၇၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ ၉၀% ရှိပါ သည်။ ယောက်ျားသားများက ပို၍ အလုပ်ကို လုပ်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ခေါင်းဆောင်မှု

ခေါင်းဆောင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၈၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ ၉၀% ရှိပါသည်။ ရှေးအခါကတည်းက အမျိုးသမီးထက် အမျိုးသားများကသာ ဦးဆောင် နေကြပါသည်ဟု ဆိုပါ သည်။

လုံခြုံမှု

လုံခြုံမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၅၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် ၁၀၀% ရှိပါသည်။ အမျိုးသားများမှာ ဘယ်နေရာ သွားသွား လုံခြုံမှု မရှိပါ။

အခက်အခဲ ပြဿနာများ

မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု မရှိခြင်း၊ နေရာမပေးခြင်း၊ ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း၊ ခွဲခြား ဆက်ဆံ နေခြင်း၊ ရှေးရိုးစွဲ အယူအဆများ ရှိနေခြင်း၊ အရင်းအနှီး မရှိခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီမှု

အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၈၀% ရှိ၍ အမျိုးသမီးများသည် ၁၀၀% ရှိပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ဟူသမျှကို အမျိုးသားများက အဓိကထား စီမံနဲ့ ခွဲ ကြပါသည်။

ပူးပေါင်းပါဝင်မှု

ရပ်ရေးရွာရေးတွင် ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု၌ အမျိုးသမီးများသည် ၈၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် ၁၀၀% ရှိပါသည်။ သာရေး၊ နာရေး ကိစ္စများတွင် ယောက်ျားသားများကသာ မိဘများက စေ လွှတ်၍ လုပ်ဆောင်စေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှု

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၅၀% သာ ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် ၁၀၀% ရှိပါသည်။ ပညာမတတ်သောကြောင့် ယောက်ျားသားများကသာ ဦးဆောင်ကြပါသည်။

ပညာတတ်မြောက်မှု

ပညာတတ်မြောက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၉၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ ၈၀% ရှိပါသည်။ ယခုအခါတွင် အမျိုးသမီးများကိုမှာ ပညာတတ်ဖြစ်ရန် အဓိကထား နေပါသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများ၏ အဓိကအခက်အခဲက မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုမရှိဘူးမိမိကိုယ်ကို ထိခိုက်လွယ်။ ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများရှိနေခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်နေရာယူမှုမရှိခြင်း၊ ဝင်ငွေမရသော အလုပ်များကို ပို၍လုပ်ကြရခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြား သုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်ကို အသိပညာများကို ကျေးရွာမှာ ကော်မတီ အဖွဲ့များ၊ လူငယ်ဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ အဖွဲ့များ ရှိကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် အချက်အလက် ဒေသမှာ သင်္ကေတများကို ရရှိကြသည်။ ကျေးရွာမှာ ရွာဖောင်ခြမ်းနှင့် မြောက်ခြမ်းခွာတာ ရှိတယ်။ အခုတော့ ခွဲတာ မရှိသလောက် နည်းပါးသွားသည်။ ကျေးရွာမှာ သောက်ရေက ရှိကြသည်။ ရွာက စက်ရေတွင်း မသုံးဘူး၊ နီးစပ်ရာ အိမ်တွေက သုံးစွဲကြသည်။ သုံးစွဲခြင်းအားဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ကြိုတင် ပြင်ဆင် နိုင်ကြသည်။ နောင်အနာဂတ်မှာ ရေရှားပါးမှုကို ပြင်ဆင်ထားလေ့ ရှိတာ။ ကျေးရွာမှာ ချောင်းကို မှီ၍ သုံးစွဲကြသည်။ သုံးစွဲခြင်းအားဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ကြသည်။ ရွာ၏အနာဂတ်မှာ ရေရှားပါးမှုကို ပြင်ဆင်ထားလေ့ရှိလား။ ကျေးရွာမှာ ချောင်းကိုမှီ၍ သုံးစွဲကြသည်။ ဒေသလူတွေ ရာသီဥတုကို လိုက်လျောညီထွေ စွာရှိရမည်။ လိုက်လျောညီထွေစွာ ဘေးအန္တရာယ်ကို အိမ်ကိုထန်းရွက်ကာ၊ အကျီလက်ရှည်ဝတ်၊ ရာသီဥတုဒဏ် ကို ခံနိုင်နေထိုင်ကြသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် မကျရောက်ခင် အစားအစာကို သိုလှောင်ထားကြသည်။ သတင်းအချက်အလက်ကို အဆက်မပြတ် နားထောင်ကြသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းကြသည်။

သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များသာမက အခြားသော သတင်းအချက်အလက်များကိုပါ ရေဒီယိုမှရရှိကြပါသည်။ ရပ်ရွာတွင်းရှိသော ကျေးရွာသူ/သားများကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအကြောင်း အသိပညာပေးမှုများလည်း ပြင်ပအဖွဲ့စည်းများမှ လာရောက်ပေးသောကြောင့် ၎င်းမှလည်း အသိပညာများရရှိပါသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ	ကလေးများ အလုပ်များ ခိုင်းစေခြင်း၊ ကလေးစစ်သားဖြစ် စုဆောင်းခံရခြင်း၊ ဆုံးမသောအခါရိုက်ပြီး ဆုံးမခြင်း၊(မိဘ/ဆရာ)၊	ကလေးများ၏ နိုင်ရာ တာဝန်ကို ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ မိဘများအား အရွယ် မရောက် မီ အလုပ် လုပ်ခိုင်းခြင်း၊ ကလေးစစ်သားများ စုတေဆောင်းမခံရအောင် ၊လူကုန်ကူး မခံရအောင် အသိပညာ ပေးခြင်း၊
လူမှုရေးဆိုင်ရာ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	ကလေးများကို လူကြီးတွေက နေရာနပေးခြင်း၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊	ကလေးတိုင်း ကိုယ့်အခွင့် အရေးများကို သိလာအောင် အသိပညာပေးခြင်း၊ လူ့အခွင့်ရေး ကြောင်းများ ပြောပြခြင်း၊
ရပ်ရေးရွာရေးတွင် မပါဝင်ခြင်း	ကလေးတိုင်းအလုပ်လုပ် ရာတွင်ပါဝင်ခွင့် မပေးခြင်း၊နေရာပေးမခံရ ခြင်း။	ကလေးများနှင့် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာတွင် ပါဝင်စေခြင်း၊ ဦးဆောင်စေခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များချရာတွင်ပါဝင်ဆုံးဖြတ် စေခြင်း။
စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ	ကလေးတိုင်းကို အစာ အာဟာရ ပြည့်ဝတဲ့ အစားအစာများ မစားရခြင်း တို့ကြောင့်ကလေးများပိ န်လိုခြင်း၊ဉာဏ်ရည်မမှီခြင်း။	မိဘ များကို ကလေးများအား အာဟာရပြည့်ဝစွာကျွေးမွေးရမည်အ ကြောင်း အသိပညာများပေးခြင်း။
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများ	မိဘတိုင်း ကျန်းမာရေး လိုက်စားမှု အားနည်းခြင်း။	ကျေးရွာမှာ ဆေးဦးတိုနှင့် ကုသခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲများလုပ်ပေး ခြင်း
ပညာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများ	မိဘတိုင်းပညာရေးနည်း ခြင်း၊ကလေးများ ကျောင်းထွက်မှုများ များခြင်း။	မိဘများအား ပညာရေးအသိပညာပေးခြင်း၊ ကလေးတွေကို ပညာသင်ကြားခွင့် ပေးရခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	ကလေးများကျန်းမာရေး ပြဿနာများဖြစ်ခြင်း၊ သဆုံးမှုများဖြစ်ခြင်း။	သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အကြောင်း အသိပညာပေးခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တ ရာယ်ဖြစ်ပါကဘေးလုံခြုံရာအဆောက်အ အုံအစိုအနွေးများ၊ လမ်းများကို ပြောပြထားခြင်း။
---	---	---

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကလေးအခွင့်အရေးကို ကလေးတိုင်း အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခွင့်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခွင့်၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့် ကလေးတွေကို နေရာချထား ပေးရမည်။ ကလေးတွေကို လူကြီးတွေက အလုပ်လုပ်ရာတွင် မဝင်ဘဲ အလုပ်အခွင့်အရေးကို လိုက်ဖက်တဲ့ အရာကို ပေးရမည်။ ကလေးကို ဘေးမဖြစ်ရအောင် လူကြီးက အတားအဆီး ပေးရမည်။ ကလေးသည် အသက် (၁၇) နှစ် အခြားနိုင်ငံက ကလေးနှင့် နှိုင်းယှဉ်ရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံက ကလေးက အရာရာ အဖွင့်အရေး နောက်ကျ ကျန်နေသေးသည်။ ကလေးတွေရဲ့ ကိုယ်ကာယပိုင်း အနေ သီးပင်ခင်ကျေးရွာမှာ ကလေးအန္တရာယ်မှာ ထန်းသီးစင်းခြင်း၊ နွားကျွေးခြင်း၊ နွားကျောင်းခြင်း၊ ရေခပ်ခိုင်းခြင်း၊ အလုပ်တွေကို မိဘတွေက ကိုယ်ကာယပိုင်း အလုပ်များကို ခိုင်းစေသည့် ပြင်ဘေးအန္တရာယ် ရှိနိုင်သည်။ ကိုယ်အင်္ဂါ မပြည့်စုံခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ကလေးတွေကတော့ မတိုးရဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာမှာ အန္တရာယ်မှာ ဆိုင်ကယ် အန္တရာယ်၊ လှည်း၊ အန္တရာယ်၊ မိဘက ရိုက်တဲ့ အန္တရာယ်ရှိခြင်း၊ မိဘတွေက ဆုံးမသည် နေပူထွက်ရင် တုတ်နှင့် ရိုက်နက်ခြင်း၊ အလုပ်မလုပ်ရင် ပေါက်ခြင်း၊ ဆဲခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းစွာ နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကလေးတိုင်း ဉာဏ်ရည် မမှီခြင်း၊ ကလေးအခွင့်အရေးကို လွတ်လပ်စွာ အချိန်ပေးသင့်သည်။ ကလေးတွေရဲ့ အိမ်တွင်းအန္တရာယ် ရှိပါသည်။ ကလေးစားဝတ်နေရေး အခက်အခဲ ရှိသည်။ မိဘတွေရဲ့ ဆင်းရဲသောကြောင့် အဟာရ ပြည့်ဝတဲ့ အစားအစာကို မကျွေးနိုင်သည်။ ကလေးတွေ ကျန်းမာရေးမှာ ဆေးမှီးတိုဖြင့် ကျေးရွာမှာ ကုသရသည်။ ကလေးတွေ ပညာရေးမှာ ကျေးရွာမှာ အခုတော့ မရှိတော့ပါ။ ကလေးတွေကို အလယ်တန်း အဆင့်လောက် ထားနိုင်သည်။ မိဘတွေရဲ့ အမြင်ပွင့်လာသည်။ ပညာရေးပိုင်းမှာ ယောက်ျားကို ဦးစားပေးသည်။ မိန်းကလေးကို ပညာရေးကို ဦးစား မပေးနိုင်ပါ။ အချို့မိဘက ပညာရေးကို ယောက်ျားလေးရော၊ မိန်းကလေးရော နှစ်ဦးစလုံးကို ထားကြသည်။ ကလေးတွေရဲ့ ရပ်ရွာ၊ ရွာရေးကို ပါဝင်တာမို့၊ ကလေးတွေကို အစည်းအဝေးလုပ်ရင် လူကြီးက မလာနဲ့၊ လူကြီးသာ လာခဲ့ဖို့ ပြောကြသည်။ ကလေးတွေကို နိုင်တဲ့ တာဝန်ကို လူကြီးတွေက ခိုင်းစေသည်။ ကလေးအခွင့်အရေးကို နေရာယူ ချထားပေး ကြသည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရပ်ရွာတွင် ကျရောက်မှုဘေးအန္တရာယ်ရှိပါသည်။ အပူလွန်ကဲခြင်း၊ လေတိုက်ခိုက်ခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်တမ်းမှတ်ရာတွေ မရှိပါ။ အန္တရာယ်တွေ သတ်မှတ်မှုမရှိပါ။ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုလှိုင်းခြားထားတာမရှိပါ။ အန္တရာယ်ပြမြေပုံ မရှိပါ။ မိုးလေဝသနဲ့ ပတ်သက်သော အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ အန္တရာယ်ကျတော့မည်ဆိုလျှင် ကြိုတင် သတိပေးမှုရှိပါသည်။ ထိုအရာကိုခန့်မှန်းရန် ကောင်းကင်ကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။ ရပ်ရွာထဲတွင် အန္တရာယ်အတွက် ကာကွယ်ရန်လည်းမရှိပါ။ အုပ်စုမှ ရာအိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးမှ ရပ်ရွာသို့ ကျပြခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ အော်ရာတွင် လော်စပီကာနဲ့အော်ပြီး သတိပေးခဲ့ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်နဲ့ပတ်သက်လို့ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ မရှိပါ။ ဆက်သွယ်ရေးနဲ့ပတ်သက်သော သတင်းပြန်ကြားမှုမရှိပါ။ အင်တာနက်မှာ ရှာဖွေတာတွေ ရှိပါသည်။ ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို လော်စပီကာနဲ့ဘဲ အော်တာရှိတယ်။ ဘေးလွတ်တဲ့နေရာကို ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ပါမည်။ အန္တရာယ်ပြမြေပုံ မရှိပါ။ သတင်းအချက်အလက်အတွက် လစဉ်သတင်းစာ မရှိပါ။ ဘေးအန္တရာယ် မိုးခေါင်မှုမှာ ဆိုလျှင် အစိုးရမှ ပြန်လည်ကူညီတာမျိုးမရှိပါ။ အထက်ပါ မေးခွန်းများ မေးရာတွင် ရှိ/မရှိ ဟူသော မေးခွန်းများကို မေးမြန်းပြီး အပြန်အလှန်မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

သီးပင်ခင်ကျေးရွာတွင် တရားဝင်သတ်မှတ်ထားတာ မရှိပါ။ ရပ်ရွာတွင် ရေတွင်းတူးခြင်းအားဖြင့် သက်ရှိ သတ္တဝါတွေအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ သစ်တောမရှိပါ။ သစ်တော ဆုံးရှုံးမှုမရှိပါ။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု ကို ဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်မှုမရှိပါ။ သစ်တောဆုံးရှုံးမှု မရှိပါ။ ပြောင်းလဲမှု မဖြစ်ပါ။ စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များအတွက် တိုးတက်မှုကို မလျော့ကျစေပါ။ သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးမှု မရှိပါ။ ပင်လယ်နှင့် ရေနေဖီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေမရှိပါ။ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် မရှိပါ။ ဘာသာရေးနယ်မြေ ပျက်စီးမှုမရှိပါ။ လူတွေရဲ့ သုဿန်တွေကို အနှောင့်အယှက်မဖြစ်ပါ။ ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်သန်မှုကို မပြောင်းလဲစေပါ။ စီမံကိန်းသည် မြစ်ချောင်း၊ ကမ်းဘေးတွင် မရှိပါ။ စီမံကိန်းဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့် မြေထုကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။ မြေအောက်ရေ စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုမရှိပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများ၏ ကျန်းမာရေး ကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝန်း၏ အစီ

အစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ ထိခိုက်မှုမရှိပါ။ လူမှု ပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။

လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကို ထိခိုက်မှုမရှိပါ။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသည်။ ရေဆိုးမြောင်း စနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသည်။ စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့် လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမို ကောင်းမွန်စေပါသည်။ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် အရင်းအမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်မှုရှိပါသည်ဟု အားလုံးက ဝိုင်းဝန်း ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက် ချိန်တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိမပေးချက် (မဖြစ်မီ)	သက် ရောက်မှု အား	သက်ရောက် မှုအတိုင်း အတာ	နှိုင်းယှဉ် ချက်
မိုးခေါင်ခြင်း	X X X	X	X	-	-	X	-	-	၆
အပူချိန်မြင့်မားခြင်း	X	X	X	-	-	-	-	-	၃
ဆိတ်များ၊ ခွာနာ လျှာနာ ဖြစ်ပွားခြင်း	X X X	X X	X X	-	-	X X	X X X	X X	၁၁
ပေါင်ပုတ် လက်ပုတ် ခွာနာ၊လျှာနာ	X	X	X	-	-	X	-	-	၄
ဝမ်းပျက်ဝမ်း လျှော့ရောဂါ	X	X	X	-	-	-	-	-	၃

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သီးပင်ခင်ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအနေဖြင့် မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန် မြင့်မားခြင်း တို့သာဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အကြိမ်ရေအများဆုံးဖြစ်ခဲ့ ပါသည်။ မိုးရာသီ တွင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလမှာ မိုးတွင်းကာလဖြစ်ပါသည်။ ပူချိန်မြင့်မားခြင်းသည်လည်း ယခုဆိုလျှင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အပူချိန်များမှာ မြင့်မား လျှက်ရှိပါသည်။

ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘေးအန္တရာယ် နွားများ၊ ပေါင်ပုတ်လက်ပုတ် ရောဂါများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် နွားများ ခွာနာ၊ လျှာနာ ရောဂါများ ဖြစ်ကြသည်။ ခွာနာ လျှာနာ အနည်းငယ်သာ ကျေးရွာမှာ ရှိသည်။ နွေရာသီမှ ဆောင်းတွင်းကာလများတွင် အဖြစ်များသည်။ ၁၃၇၆ ခုနှစ်တွင် ကလေး လူကြီးများ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျော့ ရောဂါများ တော်တော်များများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ကျေးရွာမှာ

ဆေးကုသခံပြီး ဒေသခံ ဆေးမီးတိုဖြင့် ကုသကြသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွား အဆင့်ခွဲခြား အချက်များ နှစ်ချက် နွားများ ခွာနာ၊ လျှာနာ၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော ရောဂါတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဆိတ်များ ခွာနာ၊ လျှာနာများ ဖြစ်ပွားခြင်း၊ ဆိတ်၊ သိုး၊ နွား၊ ဝက် တို့ ဖြစ်ကြသည်။ တစ်ရွာလုံး အချိန်ကြာကြာ ကျရောက်ဒဏ်ကို ခံလိုက်ရသည်။ ဆိတ်များ တစ်ရွာလုံးနီးပါး သေကြသည်။ ကျေးရွာမှာ ဘေးအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းလို့ မရနိုင်ပါ။ ဘေးအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းလို့ မရနိုင်ပါ။ ဘေးအန္တရာယ်ကို နှိုင်းယှဉ်ချက်များမှာ ခွာနာ၊ လျှာနာ (၄) မှတ် ဖြစ်သည်။ ဝမ်းပျက်မှာ (၃) မှတ် ဖြစ်သည်။ ဆိတ် ခွာနာ၊ လျှာနာမှာ အမှတ် (၁၁) မှတ် ဖြစ်ကြသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတု ရာဇဝင် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဠိန)	မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ် မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ် မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းခ ျက် (မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဠိန၏ ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
	မိုးခေါင်ခြင်း	မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း	သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း၊ မိုးပုံမှန်မရွာခြင်း	ရေတွင်းရေရှားလာခြင်း - ကလေးများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဖျားနာခြင်း	ကဆုန်လကွယ်၊ နယုန်လဆန်း မိုးစရွာမယ်၊ ပုံမှန် ရွာသောလ နယုန်မှ တော်သလင်းလ တွေမှာ မိုးရွာမယ်	ရေတွင်းများကို ထပ်မံတူးဖော်ခြင်းနှင့် ရေတွင်းများကို ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း၊ အမိုးမိုးခြင်း	- အုပ်ချုပ်ရေးမှူး - အမျိုးသမီးကိုယ်တူ/ထအဖွဲ့များမှ ပိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း -

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

အုံတုံအုပ်စု၊ သီးပင်ခင်ကျေးရွာသည် သမိုင်းအချက်အလက်အရ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒအရ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မကြာသေးခင်ကာလက အလွန်ပူပြင်းပြီး ခြောက်သွေ့ခြင်း၊ မိုးပုံမှန်မရွာခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိ အခြေအနေမှာ နေအရမ်းပူခြင်း၊ အရင်နှစ်ကထက် ဒီနှစ်ပိုပြီး အပူချိန်လွန်ကဲလာခြင်း များနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ၎င်းကြောင့် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော အခြေအနေများမှာ ရေတွင်းရေကန်များတွင် ရေများရှားပါလာခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များအတွက် အစာများကို ခက်ခဲစွာရှာဖွေခြင်းများဖြစ်နေပါသည်။ မိုးလေဝသခန့်မှန်း ချက်များ အနေဖြင့် ကဆုန်၊ နယုန်လဆန်းများတွင် မိုးများပုံမှန်ရွာသွန်းလာပြီး ပါဆို၊ ပါခေါင်လများ တွင် မိုးများပိုများစွာ ရွာသွန်းလျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာကော်မတီများအနေဖြင့်

ယခုရှိနေသော ရေတွင်းများ ကို ပြန်လည်မွမ်းမံခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်းများပြုလုပ်လျက်ရှိပြီး ၎င်းအရာများကို ရေရှည် တည်တံ့ အောင် စောင့်ကြည့်ရမည့်တာဝန်များ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ရွာသူ/သားများသာဖြစ်ကြ သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ဆောင်ချက်	လမ်း	ရေကန်	ငွေအရင်းအနှီး	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ	သစ်ပင်စိုက်	တိမွေးကုနည်းပညာ	ရမှတ်	အဆင့်
လမ်း		လမ်း	လမ်း	လမ်း	လမ်း	လမ်း	၅	၁
ရေကန်			ရေကန်	ရေကန်	ရေကန်	ရေကန်	၄	၂
ငွေအရင်းအနှီး				ငွေအရင်းအနှီး	ငွေအရင်းအနှီး	ငွေအရင်းအနှီး	၃	၃
စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ					စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ	၂	၄
သစ်ပင်စိုက်						တိမွေးကု	၀	၆
တိမွေးကုပညာ						တိမွေးကု	၁	၅

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကမ်းနှင့် ရေကန်နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် လမ်းအရေးကြီးပါသည်။ ရေကန်နှင့် ငွေအရင်းအနှီး အားလုံးပေါင်း နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် ရေကန်က အရေးကြီးနေပါသည်။ နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် ငွေကြေး အရင်းအနှီးက အရေးကြီးပါသည်။ ပညာနှင့် ငွေကြေးအရင်းအနှီး နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာက အရေးကြီးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာနှင့် တိမွေးကုနှိုင်းယှဉ်ရာတွင်

စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာအရေးကြီးပါသည်။ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် တိမွေးကု နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် တိမွေးကုက အရေးကြီးပါသည်။ အဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် လမ်း(၅)မှတ်ရ၍ အဆင့်(၁)လမ်း၊ ရေကန်အဆင့်(၂)၊ အမှတ်(၄)၊ ငွေအရင်းအနှီး အမှတ်(၃)၊ အဆင့်(၃)၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာမှတ်(၂)၊ အဆင့် (၄)၊ တိမွေးကုက ရမှတ်(၁)၊ အဆင့်(၅)ရရှိပြီး သစ်ပင်စိုက်ခြင်းမှာ ရမှတ်(၁)၊ အဆင့်(၆)ဖြစ်နေပါသည်။ သီးပင်ခင် ကျေးရွာသည် လမ်းမရှိမဖြစ် လိုအပ်နေပါ သည်။ သောက်သုံးရေသည် ရွာတွင်ရှိသလို အသုံးပြု သောက်သုံးနေရ ပါသည်။ ကျေးရွာမှ ရွာသူ/သားအားလုံးသည် ကျောက်လမ်းခင်းရန် အားသန်နေပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းများ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်
လမ်း	ပွဲရုံကို တိုက်ရိုက်ရောင်းချ၊ ဈေးကြီးပေးပြီး မဝယ်ရ တော့ဘူး၊အရောင်းအဝယ် လုပ်ကိုင်နိုင်တယ်၊ အချိန် ကုန်သက်သာမယ်	-	ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အလွယ်တကူသွား လာနိုင်တယ်၊ ပညာရေး တိုးမြှင့်လာမယ်၊ သွား လာရေး လွယ်ကူတယ်	-	(၁၀)ရွာလောက် ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်လာ တယ်	-
ရေကန်	အလုပ်ချိန်ပိုရလာမယ်၊ ဝင်ငွေတိုးမယ်၊ စီးပွားရေး အဆင်ပြေလာမယ်။	-	ကျန်းမာရေးကောင်းမွန် လာမယ်၊ ဘုရားပွဲတွေ မှာ ရေအလွယ်တကူ ရလာမယ်။	-	တဲအိမ်တွေက ရေခပ် လာနိုင်တယ်။ ရေချမ်းစဉ် ရေထည့်လာနိုင်တယ် ။	-
ငွေအရင်းအနှီး	ငွေအရင်းအနှီးရှိလျှင် စီးပွားရေး ကောင်းမွန်လာ ခြင်း၊ စီးပွားရေး	-	ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန် လာခြင်း	-	ကျန်းမာရေးနည်းပညာ ကောင်းမွန်လာ ခြင်း	-
စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ	စီးပွားရေးကောင်းမွန်လာခြင်း ၊ သီးနှံကောင်းမွန် လာခြင်း၊ သီးနှံအထွက် တိုးလာခြင်းတို့ဖြစ်သည်။	-	စီးပွားရေးကောင်း မွန်လာလျှင် ကျန်းမာရေးကို လည်းအချိန်မီ ကုသနိုင် ခြင်း	-	ပတ်ဝန်းကျင်ရွာ များကို လည်း အသိပညာ ဗဟုသုတ ဝေငှလို ရပါသည်။	-

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို ဦးစားပေးပြဿနာကို လုပ်ငန်းများ လမ်းပြပြင်ရေးကို စီးပွားရေး ဈေးကွက်များ လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။ လူမှုရေးအနေနဲ့ သာရေး၊ နာရေးအတွက် သိမြင်ပြီး အဆင်ပြေချောမွေ့လာမည်။ ရေကန် ပြုပြင်ရေး၊ ငွေအရင်းအနှီး၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ သင်တန်းပေးခြင်း၊ သစ်ပင်စိုက်နည်းပညာပေးခြင်း၊ တိမွေးကု နည်းပညာသင်တန်းပေးခြင်း၊ ကျေးရွာမမှာ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန်အတွက် သစ်ပင်များကို စိုက်ပျိုးရမည်။ လမ်းပြပြင် ခြင်းအားဖြင့် ပွဲရုံကို တိုက်ရိုက်ရောင်းချ၊ ဈေးနှိမ်မခံရ။ ဈေးပေး မပေးဝယ်၊ လူမှုရေးမှာ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်သည်။ အချိန်ကုန်သက်သာလာသည်။ ပညာရေးတိုးတက်လာနိုင်သည်။ လမ်းကောင်းမွန်ခြင်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွာ(ဆယ်ရွာ)လောက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ လမ်း ကျောက်လမ်းခင်းလမ်း ရင် ကုန်ကျငွေ (၃၀) ကုန်ကျရန် အဘက်ဘက်က စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို စိုက်ခင်း လုပ်လို့ရသည်။ ရေကန်ရှိခြင်းအားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းလာ၊ စီးပွားရေးမှာ အလုပ်ချိန် အချိန်ပိုလာနိုင်မည်။ ဝင်ငွေထွက်ငွေ မျှတလာသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် အနီးအနားမှာရှိ လမ်းသွားလမ်းလာသူတွေ အကျိုးကျေးဇူး ရရှိသည်။ ငွေအရင်းအနှီးကိုရှိခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးအဆင်ပြေလာခြင်း၊ ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်လာခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကျန်းမာရေးနည်းပညာ သိရှိလာနိုင်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ စီးပွားရေးမှာ အတွေးအခေါ်မြင်သာနိုင်သည်။ သီးနှံအထွက်တိုး၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရောင်းထွက်နိုင်သည့်အပြင် စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ ဖြစ်လာနိုင်သည်။ လူမှုရေးမှာဆိုရင် လူနေမှုအဆင့်အတန်းများ မြင့်မားလာနိုင်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အသိပညာရှင်များ ရောက်ရှိလာနိုင်သည်။ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းဖြင့် မိုးမှန်ခြင်း၊ ရာသီဥတုမှန်ကန်ခြင်း၊ လူမှုရေး လူရော၊ တိရစ္ဆာန်များ အရိပ်ရရှိနိုင်သည်။ လေကောင်း၊ လေသန့်များ အဆင်ပြေ၊ အသက်ရှင်၊ လူသားတိုင်းအကျိုးကို ခံစားရတတ်သည်။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝန်းအားလုံး လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲသူများ ပေါ်များလာသည်။ ထို့ကြောင့် တိမွေးကုနည်းပညာသင်တန်း၊ ဟောပြောပွဲ လုပ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာရှိ တိရစ္ဆာန်တွေကို အလွယ်တကူ ကုသနိုင်ပါ သည်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြောင်ရင်းနဲ့ ဆွေးနွေးပွဲကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်နေရာမှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့်မှန်းဆချက်	အချိန်	မှတ်ချက်
လမ်းပြုပြင်ခြင်း	ရွာသူ/ရွာသား	ကျောက်ခင်းလမ်း	သီးပင်ခင်မှ ကံဦးထိ	ရွာသူ/သား၊ ကော်မတီ၊ AAM	သိန်း ၁၀၀	မရှိ	၁၀ လပိုင်းမှ ၂လပိုင်းအထိ	
ရေကန်ပြန်လည်တူးဖော်ခြင်း	ရွာသူ/ရွာသား၊ တိရစ္ဆာန်များ၊ အနီးအနားရှိ တဲများ	ကန်အဟောင်းပြန်လည်တူးဖော်ခြင်း၊ နွဲ့ဖော်ခြင်း	သီးပင်ခင်ရွာအနောက်ကန်	ရွာသူ/သား၊ ကော်မတီ၊ AAM	သိန်း ၅၀	မရှိ	၂၀၁၇ ၄ လပိုင်း	
မွေးမြူရေးအတွက် အရင်းအနှီး ထောက်ပံ့ခြင်း	မွေးမြူရေးပြုလုပ် ရွာသူ/ရွာသား	ဝက်မွေး	သီးပင်ခင်ကျေးရွာအတွင်း	ရွာသူ/သား၊ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စု	သိန်း ၁၂	မရှိ	၂၀၁၇ ၇ လပိုင်း	
စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာနှင့် သွင်းအားစု ထောက်ပံ့ခြင်း	ထောင်သူ ရွာသူ/သား	ဟောပြောပွဲပြုလုပ်ခြင်း၊ သင်တန်းပြုလုပ်ခြင်း	သီးပင်ခင်ကျေးရွာအတွင်း	ရွာသူ/သား၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ AAM	၅ သိန်း	မရှိ	၂၀၁၇	အချိန်အပြောင်းအလဲရှိသည်။
နှစ်စဉ်သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း	ရွာသူ/သား၊ တိရစ္ဆာန်	ကုက္ကားပင်၊ မယ်ဇလီ၊ တမာပင်၊ မန်ကျည်းပင်	လမ်းဘေးခြံစည်းရိုး	ရွာသူ/သား၊ AAM၊ သစ်တောဌာန	-	မရှိ	၂၀၁၇ ၁၀ လပိုင်း	အချိန်အပြောင်းအလဲရှိသည်။
မွေးမြူရေးအတွက် နည်းပညာပံ့ပိုးပေးခြင်း	တိရစ္ဆာန်များ	ဟောပြောပွဲပြုလုပ်ခြင်း	သီးပင်ခင် (စာသင်ကျောင်း)	ရွာသူ/သား၊ တိရစ္ဆာန် နည်းပညာရှင်၊ AAM	၅ သိန်း	မရှိ	၂၀၁၇ ၃ လပိုင်း	
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ကိုင်ရာတွင် အရင်းအနှီး ထောက်ပံ့ခြင်း	အမျိုးသမီးများ	သင်တန်းသား(၂)ဦး အား သင်တန်းတက်ခိုင်းခြင်း	သင်တန်းရှိတဲ့ နေရာ	သင်တန်းသား(၂)ဦး	၁၀ သိန်း	သင်တန်း တက်ပြီး ပါကရွှေ့ပြောင်း သွားမှာစိုးရိမ်	၈ လပိုင်း ၂၀၁၆	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ လမ်းဖောက်ခြင်း၊ ဆောင်ရွက်နေရာမှာ သီးပင်ခင်ရွာ ဖြစ်သည်။ ဆောင်ရွက်သူများမှာ BRACED, AAM ရွာသူ/သားတို့ ပြုလုပ်ကြသည်။ လမ်းဖောက်ဖို့ ကုန်ကျစရိတ် ခန့်မှန်းချက် သိန်း(၁၀၀)ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာသည် လမ်းဖောက်ခြင်းအားဖြင့် ဘေးဖြစ်နိုင်ချိန်မှာ မရှိပါ။ လမ်း လုပ်ဆောင်အချိန်တွင် ဆယ်လပိုင်းတွင် လမ်းဖောက်လုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာသားနှင့် ကျေးရွာသူများသည် ရေကန်ဟောင်းကို ပြန်လည်တူးဖော်မည်ဖြစ်သည်။ ရေကန်ခြင်းအားဖြင့် မွေးမြူရေး၊

စိုက်ပျိုးရေး၊ သုံးရေရရှိခြင်း၊ အချိန်ကုန်သက်သာခြင်း၊ ထွက်ငွေလျော့နည်းခြင်း၊ ကျေးရွာ သူ/သားတို့ BRACED, AAM တို့ဖြစ်သည်။ ရေကန် ဟောင်းကို စက်တွေနဲ့ တူးဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကုန်ကျငွေ ငါးဆယ်သိန်းဖြစ်သည်။ လုပ်မည့်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက် မည့်အစီအစဉ် မှာ လေးလပိုင်းအကုန် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်သည်။ ငွေအရင်းအနှီးရှိခြင်းအားဖြင့် မွေးမြူရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကို ရရှိနိုင်သည်။ ငွေအရင်းအနှီး ဆောင်ရွက်မှုမှာ မွေးမြူရေး တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးဖြစ်သည်။ သီးပင်ခင်ကျေးရွာမှ ရွာသူ/ရွာသား အဓိက ဆင်းရဲနွမ်းပါးတဲ့သူတွေ အမျိုးသမီး၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်း၊ သက်ကြီးရွယ်အိုတို့ကို ဦးစားပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ငွေအရင်းအနှီးကုန်ကျငွေ (၁၂)သိန်းဖြစ်သည်။ မွေးမြူရေးကို ဆိတ်၊ ဝက်တို့ကို အကောင်ပေါင်း(၂၀၀)ကျော်လောက် မွေးမြူကြမည်။ ဝက်မွေးမြူရေး ဘေးဖြစ်နိုင်ချိန်မရှိပါ။ မွေးမြူရေးစတင်ချိန်မှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ၇ လပိုင်းတွင် မွေးမြူပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာကို တောင်သူလယ်သမားများကို စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာကို သင်တန်း ပေးမည်။ ပညာရှင်တွေကိုငှား၍ အသိပညာဟောပြောပွဲ ကျင်းပသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်တွေ၊ AAM ရွာသူ/သားတို့ ပါဝင် ကြမည်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေး သင်တန်းမှာ ကုန်ကျစရိတ် ငါးသိန်းဖြစ်သည်။ ကန့်ကွက်မည့်သူ မရှိသလောက် နည်း ပါးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ သင်တန်းအချိန်မှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း အချိန်အပြောင်း အလဲဖြစ်နိုင် သည်။ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းအားဖြင့် မိုးလေဝသမှန်ကန်ခြင်း၊ လေကောင်းလေသန့် ရရှိခြင်း၊ သတ္တဝါများ အသက်ရှင် ရှင်သန်နိုင်ခြင်း၊ ကျေးရွာမှာ လမ်းတွေခင်းခြင်း၊ ကျေးရွာ အပြင်ရှိ ယာခင်းကြားတွင် သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ ခြံစည်းရိုးတွင် စိုက်ခြင်း၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ AAM နှင့် BRACED စီမံကိန်းတို့ဖြစ်သည်။ အချိန်မှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ၁၀ လပိုင်းတွင် စိုက်ပျိုး မည်။ ကုက္ကိုပင်၊ မယ်ဇလီပင်၊ တမာပင်၊ ကုက္ကားပင်တို့ကို ဝယ်ယူမည်။ တိမွေးကုသင်တန်းကို ပေးခြင်း၊ ၃ ရက်သာ အစည်းအဝေးသင်တန်းကို တက်ရောက်မည်။ AAM တိမွေး ကုပညာရှင်တို့မှ ရွာသားဖြစ်သည်။ ကုန်ကျ စရိတ်မှာ ငါးသိန်းကုန်ကျမည်။ ၂၀၁၇ ၃ လပိုင်း အချိန်တွင် တိမွေးကုသင်တန်းကို ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားရင်းနဲ့ အစည်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းခဲ့ကြသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

သီးပင်ခင်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသောလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ်
ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ
ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ကြိုအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏
အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော
ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။
လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှအမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင်
ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို
နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။
လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က
အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့်
ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ကော်မတီဝင်များ
ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ
လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း
ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို
အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့်
လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီစာရင်း

- ဦးမောင်ရင် - ဥက္ကဋ္ဌ
- ဦးသိန်းလွင် - စာရင်းကိုင်
- ဦးအေးမင်းဦး - စာရင်းစစ်
- ဦးမြငြီး - အတွင်းရေးမှူး
- ဦးအောင်မင်း - ငွေထိန်း
- ဦးတင်မောင်ရွှေ - အဖွဲ့ဝင်
- ဒေါ်သန်းသန်းဆင့် - အဖွဲ့ဝင်

ကော်မတီ၏ တာဝန်၊ ဝတ္တရားများ

- **ဥက္ကဋ္ဌ၏တာဝန်ဝတ္တရားများ** - ကျေးရွာနှင့် ပူးပေါင်းပြီးလိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေးလုပ်ဆောင်ခြင်းဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း သာရေး၊နားရေးများတွင် လည်း ဦးဆောင်လုပ်ဆောင်ခြင်း ကျေးရွာလုံးပဋိပက္ခ တွေကိုလည်းဖြေရှင်းပေးခြင်း။
- **စာရင်းကိုင်** - လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ရင် စာရင်းကို အသေးစိတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ကျေးရွာ လူထုကိုပြန်လည်ဖြေရှင်းပြခြင်း၊အမှားအယွင်းမရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရခြင်း၊ ဝင်ငွေ၊ ထွက်ငွေ၊ ကိုမှတ်ရခြင်း။
- **စာရင်းစစ်** - လုပ်ငန်းတစ်ခုပြီးရင်ဝယ်စာရင်း၊ကုန်စာရင်းများကို စာရင်းစစ်ခြင်းမှန်-မမှန်။
- **အတွင်းရေးမှူး** - လုပ်ငန်းတစ်ခုအပေါ်ကောင်းကျိုး -ဆိုးကျိုးများကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်းအကြံပေးမှုများလုပ်ဆောင်ပေးရပါသည်။
- **ငွေထိန်း**- ငွေရရှိသောငွေကို မပျောက်မပျက်အောင်ထိန်းသိမ်းရမယ်၊ ငွေကိုအတိအကျစစ်ယူရမယ်၊ ဝင်ငွေ - ထွက်ငွေကိုလည်စစ်ဆေးရမယ်။ စာရင်းရှင်းတမ်းလုပ်ပေးရမယ်။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရွက်မှုများကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရွက်ချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

- ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။
- အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
- အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ။
- အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
- ပုံပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်း။
- ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
- ပုံပိုးသူ(က-၊ မ-) ၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)
- ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
- မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ ဇနရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
	မရှိ	မရှိ
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း		
ဖတ်စန့်ကျင်ဆိုင်ရာခြစ်စမ်းများ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် ဇနရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည် မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောဖဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမူလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။	✓	.
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေရှိသူသားနဲ့တွေ့ကို အနောက်အယုတ်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဝိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။	✓	

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်ပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်ပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်ပါသလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရိုရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံမှန်ပေးပညာ နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မှုတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစိစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

၅၃၅ ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ထိခိုက်စွာ ယာယီလုပ်
ရ များ ကို ထိခိုက် ဖွဲ့ မရှိ ပါ။ ၂၅၅ ပတ်ဝန်းကျင် ဒါသာ အရင်း အခြေ
များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသည်။ ရေဆိုး၊ အောက်ဆုံး၊ ချား၊ ပြည့်သူ
ပြန် ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသည်။ စိတ်ကိန်းလုပ်ဆောင်မှု
ကောင်း အများ ပြည့်သူ နှင့် လုပ်ဆောင်သည် ထိခိုက် များ အတွက် ပိုမိုကောင်း
မွန်စေ ပါသည်။ ဒါရင်းစွဲ သာသာ ပတ်ဝန်းကျင်အရင်း အခြေ များ အတွက်
ပိုမိုကောင်းမွန်ဖို့ ပါသည်။ အားလုံး ကရိုင်းဝန် ပြေငြိမ်း ခဲ့ပါသည်။

သီးဝင်သ်

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစာစစ် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
တည်နေရာ _____
လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- ဝိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အမှုအရာစီမံ

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ၊

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
 ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
(အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ - မရှိ

အားနည်းချက်များ - မရှိ

အကြံပြုချက်များ - မရှိ

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆူနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) 	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ မိုးရေချိန် မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) အခြား (ဖော်ပြပါ) လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ။
--	--

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဓလေ့များရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။ အသံဘွဲ့ စက်ဖြင့် ဘန် ကောင်းကင် နီကွန် ရှိလျှင် ပေစိုက်စဉ်မှာ ခန့်မှန်းပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။
---	---

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ - မိုးပေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်ခြင်း၊

အားနည်းချက်များ - ၇၀၅ ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် နည်း၊ ကိရိယာ မရှိခြင်း၊

အကြံပြုချက်များ - ၇၀၅ ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာ သည့် နည်း၊ ကိရိယာအရှိပါက အန္တရာယ်များကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းမှုစိုက်စဉ်မှာ

၃။ ထက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ

<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာသားအန္တရာယ် ☐ အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံး ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☒ အခြား အသံဘွဲ့ စက်ဖြင့် ဘန် စာရွက်အပိုသုံးပါ။ သစ်ခဲ၊ ပေ၊ ခြင်္သေ့
---	---

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☒ ရှိ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၁။ <u>မာမာအောင်</u></p> <p>၂။ _____</p> <p>၃။ _____</p> <p>၄။ _____</p> <p>၅။ _____</p> <p>၆။ _____</p> <p>၇။ _____</p> <p>၈။ _____</p> <p>၉။ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <hr/> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ယောင်းကို ကပ်ထားပါသလား။</p> <p>ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။ <u>မဟုတ်</u></p> <p><u>မရှိပါ</u></p>
---	--

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖြစ်စဉ်ပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - မရှိ

အားနည်းချက်များ - ဘာဝင်၊ လက်ခံသူ ဖွင့်ဖောက် ဆုံး၊ သတင်း၊ လက်ခံသူ အမြဲတမ်း၊ မှတ်တမ်း၊ မရှိခြင်း။

အကြံပြုချက်များ - သတင်း၊ လက်ခံသူ ဖွင့်ဖောက် ဆုံး၊ သတင်း၊ လက်ခံသူ အမြဲတမ်း၊ မှတ်တမ်း၊ ရှိပါက စီမံခန့်ခွဲမှု အကျယ်ချုပ်၊ သိရှိစေခြင်း။

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။ အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည် နေရာ
☐ လက်ကိုင်စုန်း	နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☒ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - ၂၅၅

အားနည်းချက်များ - အတူတကွပူးပေါင်းပါဝင်စဉ်ဖြေဆိုခြင်း ၂၅၅

အကြံပြုချက်များ - အတူတကွပူးပေါင်းပါဝင်စဉ်ဖြေဆိုပါက အဖွဲ့ဝင်ကူပေးနိုင်

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှု/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - ၂၅၅

အားနည်းချက်များ - ၂၅၅

အကြံပြုချက်များ - ၂၅၅

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥဩ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း မရှိပါ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ - ဂူအချင်း၊ ချင်း၊ သတင်းပေး ၆ ငါး

အားနည်းချက်များ - ၂၅

အကြံပြုချက်များ - ၂၅

(ဂ) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကျွဲပြားအနုသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေမြေ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်မြေ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်မြေ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်မြေ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအစဉ်အစဉ်များ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား

- ဘေးကင်းသောရွေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောဧရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့ဝတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရိုဂါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - ဘေးကင်း၊ ချိတ် ၅ နေရာ အတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာများ၊ အသေချာစွာပြုစု ရန်

အားနည်းချက်များ - ၂၅

အကြံပြုချက်များ - ၂၅

အနှစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ

၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ရေး ဗဟုသုတ

၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ

၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း

၅။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

၆။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

၇။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း

၈။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

၉။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၀။ သုံးသပ်ချက်များ

အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ

လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ

လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ